

คม·ชด·ลึก

ปีที่ 15 ฉบับที่ 5406 วันจันทร์ที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2559 หน้า 6

โลกเปลี่ยนไว ชาวนาไทยต้องปรับ ทฤษฎีของเกษตรกรในอนาคต

ต้องยอมรับว่าปัจจุบันกระแสของโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเทคโนโลยี วิชาการสมัยใหม่ พฤติกรรมการบริโภคของมวลมนุษยชาติ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ ด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้ที่อยู่ในแวดวงการเกษตรจำเป็นต้องปรับตัวด้วย

บนเวทีสัมมนา “โลกเปลี่ยนไว ชาวนาไทยต้องปรับ” จัดโดยหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ และสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล NOW26 ร่วมกับกรมการข้าว และบริษัท สยามคูโบต้า คอร์ปอเรชั่น จำกัด ณ ห้องคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ โรงแรมรามารีกาเร็นส์ กรุงเทพฯ มีผู้ทรงคุณวุฒิและกูรูจากภาคส่วนในวงการเกษตรสะท้อนถึงแนวทางการอยู่รอดของเกษตรกรไทยในยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างน่าสนใจ ซึ่งทุกคนมองว่าการเกษตรของไทย โดยเฉพาะชาวนามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพึ่งพาเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่กำลังขาดแคลน

นายศักดิ์ชัย ศรีบุญซื่อ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า ปัจจุบันพื้นที่การเพาะปลูกลดลงไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชากรในโลกที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นแนวโน้มการพัฒนาทางด้านการเกษตรจึงเป็นไปในทิศทางวิจัยพันธุ์ที่เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น พัฒนารสชาติ รวมทั้งใช้เครื่องจักรเข้ามาช่วย เนื่องจากแรงงานภาคการเกษตรปรับลดลงส่วนใหญ่เป็นแรงงานสูงอายุ นอกจากนี้ภาคการเกษตรยังประสบปัญหาภัยธรรมชาติที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเกษตรในปัจจุบัน

ฉะนั้นกระทรวงเกษตรฯ ต้องวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้เพียงพอต่อความต้องการเริ่มจากข้าวเป็นสินค้าแรกที่ต้องลดพื้นที่ปลูกในเขตไม่เหมาะสม กำหนดให้มีผลผลิตออกสู่ตลาดปีนี้จะต้องไม่เกิน 27.7 ล้านตันเท่านั้น ผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพเท่านั้น แจ้งเตือนสภาพภูมิอากาศเพื่อใช้เตือนภัยเกษตรกรในการตัดสินใจวางแผนการผลิต แม้จะไม่สามารถป้องกันได้ทั้งหมดแต่ก็บรรเทาความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติได้

(ที่ 1-5 จากขวา) รศ.ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร-อธิการบดี มหาลัยอุบล-ราชธานี สุระโคตร-ดร.อภิชาติ พงษ์ศรีทศชัย-อำนวยการบริหาร บริษัท สยามคูโบต้า คอร์ปอเรชั่น จำกัด “โลกเปลี่ยนไว ชาวนาไทยต้องปรับ”

สอดคล้องมุมมองของ รศ.ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร นักวิชาการเกียรติคุณ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ที่มองว่าการลดพื้นที่การปลูกข้าวเพื่อผลผลิตนั้นเป็นแนวทางที่ถูกต้องแล้ว แต่ไม่ได้หมายความว่าจะลดจำนวนชาวนา เพราะข้อเท็จจริงในปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในภาวะวิกฤตราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ ต้องอิงราคาในตลาดโลก ต่างกับญี่ปุ่นที่สามารถกำกับราคาได้เอง การอิงราคาตลาดโลกไม่มีวันจะทำให้ราคาสูงกว่าราคาโลกได้ แต่ไทยผลิตได้มากกว่าที่ตลาดโลกต้องการและเป็นปัญหาของรัฐบาลต้องเข้ามาแก้ไข ฉะนั้นภาคการเกษตรต้องเปลี่ยนโครงสร้างเพราะสภาพของประเทศไทย

รศ.ดร.นิพนธ์ กล่าวอีกว่า ที่ผ่านมรัฐบาลต้องเข้ามาอุดหนุนเยอะไป ทั้งการรับจำนำ การปล่อยสินเชื่อต่างๆ ซึ่งไม่สามารถเพิ่มผลิตภาพชาวนาไทยได้ ในขณะที่ฟลემืองของเอเชียมีคนชั้นกลางมากขึ้น สังคมเข้าสู่สุราภาพ ไทยอยู่ในลำดับต้นๆ ที่เกษตรกรชราภาพมากขึ้น ตอนนี้ด้านเทคโนโลยี ด้านตลาดเปลี่ยน และภูมิอากาศ

ก็เปลี่ยนไปแล้ว ต้องผลักดันให้ภาคการเกษตรต้องปรับตัวเปลี่ยนตามด้วย ต้อง

มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่จะทำให้เกษตรกรเข้าสู่การปฏิวัติเขียวครั้งที่ 2 คือเพิ่มการค้าระหว่างประเทศให้มากขึ้น แต่ปัญหาตามมาคือมาก อาทิ โรคพืช สัตว์ปนเปื้อน มาตราการกีดกันมีแนวโน้มมากขึ้นด้วย

“ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านการเกษตรพัฒนาไปไกลมากจากบริษัทข้ามชาติ แต่ไทยยังปิดกั้นงานวิจัยบางอย่าง โดยเฉพาะพืชจีเอ็มโอ ทำให้บริษัทข้ามชาติต้องเอาความรู้ไปรวมตัวเป็นเครือข่ายเพื่อช่วยงานวิจัยในประเทศที่ยากจนยกเว้นประเทศไทย บริษัทเหล่านี้ต้องการนำความรู้มาสร้างรายได้เกษตรกรเพิ่มอีก 20% ซึ่งสุดท้ายแล้วไทยจะสู้ไม่ได้ ต่อไปเราต้องเพิ่มเทคโนโลยีด้านการเกษตรมากขึ้น คือต้องพัฒนา 2 ตัว คือ ไซเบอร์เทคโนโลยีกับการใช้คอมพิวเตอร์ จะมีอิทธิพลต่อการผลิตภาคการเกษตร เกษตรกรต้องทำงานเชื่อมโยงกับตลาดให้ได้ นี่คือหัวใจในการปรับตัว” รศ.ดร.นิพนธ์ กล่าว

ด้าน ดร.อภิชาติ พงษ์ศรีทศชัย อธิบดีอธิบดีกรมการข้าว ระบุว่า อนาคตชาวนาจำเป็นต้องปรับ โดยเฉพาะการหันมาพึ่งพาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตรที่แม่นยำ โดยเฉพาะการนำระบบเครื่องบอกตำแหน่งและพิกัดของพื้นที่เป้าหมายทางการเกษตร หรือจีทีเอส และเครื่องวัดระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อเก็บข้อมูลและบอกตำแหน่งในพื้นที่กว้างสำหรับแปลงเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ หรือจีไอเอส ควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ผ่านสัญญาณดาวเทียม รวมการใช้เครื่องบินไร้คนขับเพื่อเก็บข้อมูล เป็นต้น

ทั้งหมดนี้คือบางส่วนของแผนเสนอแนะบนเวทีสัมมนา ซึ่งสรุปได้ว่า การที่เกษตรกรโดยเฉพาะชาวนาต้องปรับตัวเองตามการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี จึงจะอยู่ได้ในอนาคต

